

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 44902-10-10 א' נ' ד' ואח'

בפני: כב' השופטת שושנה שטמר – אב"ד
כב' השופטת יעל וילנר
כב' השופטת צילה קינן

בעניין הקטינה:

ה' ד'
 ע"י אפוטרופוס לדין
 עו"ד עמוס צדיקה

המבקש

א' ד' ר'
 ע"י ב"כ עו"ד ענבל הראל ואח'

נגד

המשיבים:

1. י' ט' ד'
 2. נ' ד'
 ע"י ב"כ עו"ד זאב הבר ואח'

וכן בעניין:

היועץ המשפטי לממשלה
 ע"י ב"כ עו"ד אלה שגיא

מיני-רציו:

* גם לאחר תיקון מס' 3 לחוק מידע גנטי, תנאי הסף לבדיקת האפשרות לברור אבהות, הוא כי הברור עולה בקנה אחד עם טובתו של הקטין הספציפי, וכי בקביעת טובת הקטין יינתן משקל גם לחשש של פגיעה בקטין, בהיבט ההלכתי.

* משפחה – אבהות – חוק מידע גנטי

* משפחה – אבהות – ילד שנולד מחוץ לנישואין

הערעור נשוא הליך זה מתייחס להחלטתו של בית המשפט לענייני משפחה אשר דן בתביעת האבהות שהגיש המבקש ובגדר זאת הוא נדרש לתיקון מס' 3 לחוק מידע גנטי, אשר להבנתו חולל שינוי דרמטי בשאלות הנוגעות לאפשרות ברור אבהות על קטין, לגביו נטען שנולד לאימו הנשואה ממי שאינו בעלה. הערעור מופנה כנגד החלטת בית המשפט קמא אשר לפיה נדחתה תביעת המערער לאחר שנמצא, כי טובת הקטינה מחייבת לא להמשיך בבירור התביעה.

בית המשפט דחה את הערעור ופסק כלהלן:

סמכותו של ביהמ"ש לברור אבהות חרף חשש ממזרות, אינה נשללת מיניה וביה ובמקרים המתאימים ניתן להורות אף על בדיקת רקמות ובלבד שביהמ"ש שוכנע שהבדיקה היא לטובת הקטין הספציפי.

היום, לאחר התיקון מנוע ביהמ"ש מלהורות על עריכת הבדיקה, מבלי קבלת חוות דעתו של נשיא ביה"ד הרבני הגדול ואם זה יחווה דעתו שאין להורות על הבדיקה, לא תותר הבדיקה אלא אם יש בה צורך לשם מניעת סכנה לחיי אדם או נכות חמורה, בלתי הפיכה, לאדם.

כאז כן עתה, תנאי הסף לבדיקת האפשרות לברור אבהות, הוא כי הברור עולה בקנה אחד עם טובתו של הקטין הספציפי, וכי בקביעת טובת הקטין יינתן משקל גם לחשש של פגיעה בקטין, בהיבט ההלכתי.

בנסיבות העניין, היה על ביהמ"ש להתיר, בשלב הראשון, הבאת ראיות הנוגעות למצבה של הקטינה כיום, מכל בחינה שהיא לרבות קשריה עם מרכיבי התא המשפחתי בו גדלה ועם בני משפחתה המורחבת, תוך הימנעות מכל ראייה הנוגעת לנסיבות הורתה.

ככלל, בית המשפט, בכואו להכריע בסוגיית ברור זהות אב, נדרש לערוך איזון ראוי בין הזכויות, הערכים והאינטרסים השונים המתנגשים אלה באלה ואשר משקלם, מטבע הדברים, משתנה מהקשר להקשר.

במתח הקיים בין האינטרסים השונים והזכויות הלגיטימיות של האב, והקטין, גוברת זכות הקטין לשמירה והגנה על טובתו וכל יתר הזכויות, האינטרסים והערכים, נסוגים בפני זכות זו של הקטין.

בענייננו, ברקע בחינת טובת הקטינה, עומד החשש כי ברור זהות האב יביא להדבקות תו של ממזרות על מצחה של הקטינה. בית משפט קמא לא הסתפק בחשש זה כנימוק לדחיית התביעה אלא בחן נסיבות חייה של הקטינה, תוך שהסתמך על מכלול הראיות שהונחו בפניו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 44902-10-10 א' נ' ד' ואח'

בפני: כב' השופטת שושנה שטמר – אב"ד
כב' השופטת יעל וילנר
כב' השופטת צילה קינן

בעניין הקטינה:

ה' ד'
 ע"י אפוטרופוס לדין
 עו"ד עמוס צדיקה

המבקש

א' ד' ר'
 ע"י ב"כ עו"ד ענבל הראל ואח'

נגד

המשיבים:

1. י' ט' ד'
 2. נ' ד'
 ע"י ב"כ עו"ד זאב הבר ואח'

וכן בעניין:

היועץ המשפטי לממשלה
 ע"י ב"כ עו"ד אלה שגיא

מיני-רציו:

* גם לאחר תיקון מס' 3 לחוק מידע גנטי, תנאי הסף לבדיקת האפשרות לברור אבהות, הוא כי הברור עולה בקנה אחד עם טובתו של הקטין הספציפי, וכי בקביעת טובת הקטין יינתן משקל גם לחשש של פגיעה בקטין, בהיבט ההלכתי.

* משפחה – אבהות – חוק מידע גנטי

* משפחה – אבהות – ילד שנולד מחוץ לנישואין

הערעור נשוא הליך זה מתייחס להחלטתו של בית המשפט לענייני משפחה אשר דן בתביעת האבהות שהגיש המבקש ובגדר זאת הוא נדרש לתיקון מס' 3 לחוק מידע גנטי, אשר להבנתו חולל שינוי דרמטי בשאלות הנוגעות לאפשרות ברור אבהות על קטין, לגביו נטען שנולד לאימו הנשואה ממי שאינו בעלה. הערעור מופנה כנגד החלטת בית המשפט קמא אשר לפיה נדחתה תביעת המערער לאחר שנמצא, כי טובת הקטינה מחייבת לא להמשיך בבירור התביעה.

בית המשפט דחה את הערעור ופסק כלהלן:

סמכותו של ביהמ"ש לברור אבהות חרף חשש ממזרות, אינה נשללת מיניה וביה ובמקרים המתאימים ניתן להורות אף על בדיקת רקמות ובלבד שביהמ"ש שוכנע שהבדיקה היא לטובת הקטין הספציפי.

היום, לאחר התיקון מנוע ביהמ"ש מלהורות על עריכת הבדיקה, מבלי קבלת חוות דעתו של נשיא ביה"ד הרבני הגדול ואם זה יחווה דעתו שאין להורות על הבדיקה, לא תותר הבדיקה אלא אם יש בה צורך לשם מניעת סכנה לחיי אדם או נכות חמורה, בלתי הפיכה, לאדם.

כאז כן עתה, תנאי הסף לבדיקת האפשרות לברור אבהות, הוא כי הברור עולה בקנה אחד עם טובתו של הקטין הספציפי, וכי בקביעת טובת הקטין יינתן משקל גם לחשש של פגיעה בקטין, בהיבט ההלכתי.

בנסיבות העניין, היה על ביהמ"ש להתיר, בשלב הראשון, הבאת ראיות הנוגעות למצבה של הקטינה כיום, מכל בחינה שהיא לרבות קשריה עם מרכיבי התא המשפחתי בו גדלה ועם בני משפחתה המורחבת, תוך הימנעות מכל ראייה הנוגעת לנסיבות הורתה.

ככלל, בית המשפט, בכואו להכריע בסוגיית ברור זהות אב, נדרש לערוך איזון ראוי בין הזכויות, הערכים והאינטרסים השונים המתנגשים אלה באלה ואשר משקלם, מטבע הדברים, משתנה מהקשר להקשר.

במתח הקיים בין האינטרסים השונים והזכויות הלגיטימיות של האב, והקטין, גוברת זכות הקטין לשמירה והגנה על טובתו וכל יתר הזכויות, האינטרסים והערכים, נסוגים בפני זכות זו של הקטין.

בענייננו, ברקע בחינת טובת הקטינה, עומד החשש כי ברור זהות האב יביא להדבקות תו של ממזרות על מצחה של הקטינה. בית משפט קמא לא הסתפק בחשש זה כנימוק לדחיית התביעה אלא בחן נסיבות חייה של הקטינה, תוך שהסתמך על מכלול הראיות שהונחו בפניו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902-א' נ' ד' ואח'

בפני: כב' השופטת שושנה שטמר – אב"ד
כב' השופטת יעל וילנר
כב' השופטת צילה קינן

בעניין הקטינה:
ה' ד'
ע"י אפוטרופוס לדין
עו"ד עמוס צדיקה

המבקש
א' ד' ר'
ע"י ב"כ עו"ד ענבל הראל ואח'

נגד

המשיבים:
1. י' ט' ד'
2. נ' ד'
ע"י ב"כ עו"ד זאב הבר ואח'

וכן בעניין:
היועץ המשפטי לממשלה
ע"י ב"כ עו"ד אלה שגיא

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

השופטת צ' קינן:

בפנינו ערעור על פסק דינו, מיום 18.7.10, של המשפט לענייני משפחה בחיפה (כב' השופט בן ציון ברגר) בתמ"ש 31980/07 (להלן – תביעה ל"אחזקת קטינה") ובתמ"ש 31981/07 (להלן – "תביעת האבהות").

עובדות

1. המשיבים בני זוג אשר נישאו זו לזה כדמו"י ובמהלך קשר זה נולדו להם שני ילדים משותפים.
בשנת 2004 נקלעו השניים למשבר ונפרדו זו מזה. במהלך תקופת הפרידה קשרה המשיבה קשר אינטימי עם המערער. לגרסת המשיבים, על אף הפרידה וחרף הקשר של המשיבה עם המערער, הוסיפו המשיבים לקיים קשר הדוק ואף אינטימי. בינואר 2006 הרתה המשיבה. במרץ 2006 התגרשו בני הזוג- המשיבים.
ב-3.10.06 נולדה הקטינה, מושא הדיון שבפנינו (להלן – "הקטינה"). סמוך לאחר לידתה לא נרשם במרשם שם אביה. בשנת 2007 נרשם המשיב כאבי הקטינה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1
2 הקשר של המשיבה והמערער ידע עליות ומורדות וניתק מספר חודשים לאחר לידת
3 הקטינה. המשיבה שבה להתגורר עם המשיב ועימה ילדיה, לרבות הקטינה. בהמשך, נישאו
4 המשיבים, בשנית ולא מכבר נולד להם ילד משותף, נוסף.
5
6 תקופת מה, ועל אף הפרידה, אפשרה המשיבה מפגשים ספוראדיים של המערער עם
7 הקטינה, בנוכחות המשיבה ולעיתים גם בני משפחה נוספים. המפגש האחרון של המערער
8 עם הקטינה היה במסיבה, לרגל יום הולדתה הראשון, שנחגגה בחיק משפחת המשיבים,
9 אליה הוזמן גם המערער כאורח. מאז נותק הקשר לחלוטין.

10

11

התביעות

12

13 .3 בנובמבר 2007 הגיש המערער תביעה נגד המשיבה ל"אחזקת קטינה". בתביעתו טען
14 המערער כי הוא אביה הביולוגי של הקטינה, כי גידל את הקטינה בחודשי חייה הראשונים
15 וכי הפסקת הקשר שלו עם הקטינה, היה ביוזמת המשיבה, משיקולי תועלת שלה, מששבה
16 לקיים קשר זוגי עם בעלה לשעבר.

17

18 המשיב גרס כי טובת הקטינה מחייבת חידוש הקשר שלו עימה ומשכך עתר לקביעת
19 משמורת הקטינה אצלו וכן קביעת הסדרי ראייה, בהתאם להמלצות פקיד סעד ובמידת
20 הצורך בהתאם להמלצת מומחה, על פי טובת הקטינה.

21

22 .4 המשיבה עתרה לדחיית התביעה. היא לא הכחישה כי בינה לבין המערער התקיים קשר
23 אינטימי שלדבריה, היה קשר בלתי יציב שלא כלל מגורים משותפים, כאשר במקביל קיימה
24 יחסים קרובים, לרבות קשר אינטימי עם המשיב וכי "מעולם לא היה ברור כי התובע
25 (המערער) אבי הילדה, אלא אפשר לומר שהיה זה רצון הצדדים בהתאם לנסיבות שהיו
26 באותו זמן" (סעי' 27 לכתב ההגנה). עוד טענה, כי יחסיה עם המערער היו רעועים עוד טרם
27 לידת הקטינה, עקב אי יציבותו וכי הוא מעולם לא טיפל בקטינה לבדו ולא דאג לצרכיה
28 החומריים. כיום הקטינה מתגוררת עם משפחתה הכוללת אם, אב ואחים. המשיב רשום
29 כאביה ומגדל אותה כאב לכל דבר ועניין והוא היחיד אותו היא מכירה כאביה, מאז ינקותה.

30

31 .5 משעמד המערער על הכשתה של המשיבה את אבהותו, הגיש ביום 6.2.08 תביעה להצהרת
32 אבהות. במסגרתה של התביעה עתר להצהרה כי הוא אבי הקטינה; למתן צו לבדיקת
33 רקמות; למתן הוראה למשרד הפנים לרשום את הקטינה כבתו; למחוק את שמו של המשיב
34 כאבי הקטינה ולהוסיף את שם משפחתו של המערער לשם משפחתה של הקטינה במרשם.

35

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

לכתב תביעה זה צורף גם המשיב כנתבע מס' 2 ואף ב"כ היועמ"ש.

ביום 23.3.08 מינה ביהמ"ש את עו"ד עמוס צדיקה להיות אפוטרופסה לדין של הקטינה.

הן המשיבים והן היועמ"ש עתרו לדחיית התביעה, בנימוק כי כל ברור בשאלת האבהות הוא בניגוד לטובתה של הקטינה, מחמת החשש שעצם הברור יטיל בה כתם של ממזרות.

ב"כ של הקטינה גרס, כי הגם שאין לדחות את התביעה על הסף, הרי שנדרש ברור מקדים בעניין השלכתו של הברור על טובתה של הקטינה והיה ויסתבר כי אין הוא לטובתה, לא יותר דיון לגופה של התביעה. מאידך גיסא, אם יסתבר כי הברור עולה בקנה אחד עם טובת הקטינה ניתן יהיה להמשיך את ברור התביעה, לאחר שתיבחן הדרך הראויה לברור, תוך מזעור הפגיעה במעמדה של הקטינה.

הדיון בבימ"ש קמא (ס.נ רחל ברגמן)

6. ביהמ"ש קמא קיבל, להלכה, את גישת האפוטרופוס באשר לסדרי הדיון והורה בהחלטתו מיום 17.7.08, כי הדיון יתנהל על פי שיטת המדרגים, כפי שהותוותה בפסק הדין בבר"ע 1364/04 (תל אביב-יפו), היוע"מ נ. פלונית (פורסם במאגרים) (להלן – "פרשת פלונית"), שמשמעותה כי בשלב הראשון תבחן טובת הקטינה ו"בשלב זה מבלי שיובאו ראיות בדבר הורתה של הילדה". לצורך זה נתבקשה חוות דעת מכון "שלם".

דא עקא, למעשה, לא התנהל הברור על פי המתווה המצומצם שקבע ביהמ"ש. ראשית, כמסתבר הועברו מטעם המערער למכון "שלם" תצהירים, שלטענת המשיבים, חרגו מהמסגרת שנקבעה, בהיותם נוגעים לנסיבות הורתה של הקטינה ועל אף מחאתם של המשיבים לא נמשכו בחזרה ושנית, עוד בטרם הונחה חווה"ד בפני ביהמ"ש, נערך ביום 26.11.08 דיון, במהלכו ראה ביהמ"ש לשמוע עדותם של עדים שאינם מהמעגל הקרוב של הקטינה והועלו עניינים החורגים מהמסגרת הצרה הנוגעת למצבה הנוכחי של הקטינה ולטובתה. גם לאחר קבלת חוות הדעת ובטרם מוצה ברור ה"מדרג הראשון", התקיימו דיונים בהם נשמעו ראיות שחרגו ממסגרת המדרג הראשון.

בתום שמיעת הראיות הורה ביהמ"ש על הגשת סיכומים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902-א' נ' ד' ואח'

תיקון החוק והשלכתו על אופן ברור התביעה

7. יצוין שעוד קודם לאותם דיונים שנסקרו לעיל התבקש ביהמ"ש ע"י המשיבים לדון בהשלכותיו של תיקון (מספר 3) לחוק מידע גנטי, התשס"ח-2008 (להלן: "חוק מידע גנטי"), על עצם האפשרות לקיים ברור כלשהו בשאלת אבהות, מקום שיש בסיס לחשש ממזרות, באופן המחייב את דחייתה של התביעה מבלי להידרש להעמקת הברור. לעמדה זו הצטרפה גם נציגת היועמ"ש.

ביהמ"ש, בהחלטתו מיום 1.9.2008, קבע כי אין מקום להתייחסות כזו בטרם יעלה הצורך לברור במסגרת המדרג השלישי- בדיקת הרקמות. גם כאשר נכנס התיקון מספר 3 לתוקף, לא נערך דיון בהשלכותיו.

8. ביום 23.11.09, לאחר שנתקבלה חוות הדעת, נשמעו ראיות והוגשו סיכומים, קבע ביהמ"ש בהחלטתו בין היתר, את הדברים הבאים:

"בשלב זה נראה כי למורכבות הנסיבות יש משמעות פסיכולוגית אצל הקטינה. ככל הנראה לא ניתן להתעלם ממעורבות התובע בחייה ולעובדה זו יש משקל... הכחשת הקונפליקט מזיקה לקטינה והמומחים מדברים על "מרחב הסוד" או "מרחב הלא מדובר", כאשר עניין כה מהותי המתייחס לאבהות עליה, שאינו יכול להתברר במסגרת המשפחה, עלול לתפוס מקום רב מדי ולהשליך על התפתחותה"

משכך, הורה ביהמ"ש על הרחבת הסדרי הראייה עם הקטינה ועל המשך ברורה של תביעת האבהות, במסגרת המדרג השני, על פי המתכונת שנקבעה בפסה"ד בפרשת פלונית.

9. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור (רמ"ש 09-12-36865).

ב"כ המשיבים עתר לביטול החלטת ביהמ"ש קמא בדבר קיום מפגשים של המערער עם הקטינה והמשך הדיון בשאלת האבהות תוך הרחבת המסגרת הראייתית. לטעמו, מהממצאים שעלו מברור בשלב הראשון התבקשה מסקנה חד משמעית, לפיה הענות לתביעת המשיב לחידוש המפגשים ולברור שאלת האבהות אינה עולה בקנה אחד עם טובת הקטינה וכי די בכך כדי לחייב את דחיית תביעות המשיב, על הסף.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1
2 לחילופין, ביקש כי תבוטל ההחלטה המורה על המשך הדיון במסגרת ה"מדורג השני", בטרם
3 תתברר שאלת השלכתו של תיקון מס' 3 על אופן ניהול הדיון. לטענת ב"כ המשיבים נוכח
4 לשונו המפורשת של החוק, כפי שתוקן, אין עוד רלוונטיות למתווה הדיוני של שיטת
5 המדרגים אותו אימץ ביהמ"ש קמא וכי כבר בשלב זה היה על ביהמ"ש להפנות את העניין
6 לביה"ד הרבני הגדול לשם קבלת חוות דעת, כמתחייב מתיקון מס' 3 לסעי' 28 לחוק המידע
7 הגנטי וכי אם ימצא כי קיים חשש ממזרות ימנע כל ברור שהוא בשאלת האבהות.

8
9 לחלופי חילופין, עתר לפסילתה של חוות דעת "מכון שלם" לנוכח חריגתה מהמנדט שניתן
10 לה, בהרחבת היריעה לשאלות הנוגעות להורתה של הקטינה.

11
12 לעמדתו הצטרפו האפוטרופוס לדין של הקטינה וב"כ היועמ"ש.

13
14 בהחלטתי מיום 14.4.2010, קבלתי את עמדת המבקשים, וסברתי כי ההחלטה על המשך
15 שמיעת הראיות נעשתה בטרם עת, ומשכך הוריתי על ביטול החלטתו של ביהמ"ש קמא, כדי
16 שיקבע דיון מוקדם שיתווה את אופן המשך ברור התביעה, לאחר שתשמענה עמדות
17 הצדדים, בין היתר באשר להשלכתו של תיקון מס' 3 על המשך ההתנהלות.

ההליכים בביהמ"ש קמא (כב' השופט בן ציון ברגר)

18
19
20
21 10. המשך הטיפול בתביעות היה בפני כב' השופט ב' ברגר, בעקבות פרישתה של סגנית הנשיא,
22 ר' ברגמן. במרכזו של הדיון, שנערך עם החזרת התיק לביהמ"ש, עמדה המחלוקת בין
23 הצדדים באשר להשלכותיו של התיקון מס. 3 על המשך ברור התביעה.

24
25 ב"כ המשיבים סבר, כי לנוכח החשש הממשי הקיים להטלת כתם הממזרות בקטינה,
26 ולנוכח ההערכה המבוססת כי ביה"ד הרבני הגדול לא יכשיר את בדיקת הרקמות, הרי
27 שבהתאם להוראת חוק המידע הגנטי נשלל מיניה וביה שיקול דעת ביהמ"ש להתרת
28 הבדיקה וכן כל ברור בדרך אחרת, שיש בו כדי להטיל ספק באבהות המשיב, ומשכך יש
29 לדחות את התביעות כבר בשלב זה. לעמדה זו הצטרפה ב"כ היועמ"ש.

30
31 אפוטרופסה של הקטינה סבר, כי בנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה, מושא דיונו, יש
32 לדחות את התביעה כבר עתה, לנוכח המסקנה המתבקשת מהעובדות שהוכחו עד לאותו
33 שלב, מהן עלה כי המשך הברור אינו לטובתה של הקטינה, זאת אף מבלי להידרש להשלכתו
34 של תיקון החוק על גדר סמכותו של ביהמ"ש לשמוע ראיות הנוגעות לשאלת האבהות.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1 ב"כ המערער מאידך גיסא, סברה כי אף אם חוות הדעת של נשיא ביה"ד הרבני הגדול
2 תשלול את האפשרות להורות על עריכת בדיקת רקמות, אין מניעה להמשיך בברור שאלת
3 האבהות, על דרך שמיעת הוכחות שאינן בגדר ראיות מדעיות ולחילופין, להמשיך בשמיעת
4 הראיות לצורך קביעת הסדרי ראייה בלבד.

5
6 ביהמ"ש קמא הורה לצדדים להגיש סיכומים שיתייחסו לשאלה האם יש מקום להורות על
7 דחיית התביעות כבר בשלב זה, או שמא נדרשת הרחבת המסכת הראייתית, וזאת מתוך
8 הנחת המוצא שקיים חשש של ממש לפגיעה בכשרותה של הקטינה, בהיבט ההלכתי.

ההחלטה מושא הערעור

9
10
11
12 11. בהחלטתו מיום 18.7.10 נדרש ביהמ"ש קמא לתיקון מס 3 לחוק מידע גנטי, אשר להבנתו
13 חולל שינוי דרמטי בשאלות הנוגעות לאפשרות ברור אבהות על קטין, לגביו נטען שנולד
14 לאימו הנשואה, ממי שאינו בעלה.

15
16 ואלה ההוראות הרלבנטיות לעניין:

"פרק ה'1: עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה

17
18
19
20 28א. לא תיערך בדיקה גנטית לקשרי משפחה (בפרק זה
21 – בדיקה) אלא לפי צו של בית משפט לענייני משפחה
22 (בפרק זה – בית המשפט), ובהתאם להוראות פרק זה.

23
24 28ב. (א) (1) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה
25 לפי פרק זה, אלא אם כן נתן הנבדק את הסכמתו לכך;
26 היה הנבדק קטין, חסוי או פסול דין, נדרשת הסכמת
27 האחראי עליו לעריכתה, ואם מלאו לקטין 16 שנים –
28 נדרשת גם הסכמתו;

29 (2) לא יורה בית המשפט על בדיקה לקטין, לחסוי או
30 לפסול דין אלא לאחר שמיעת עמדתו, בהתאם לגילו
31 ולמידת בגרותו או ליכולותיו, לפי העניין, אלא אם כן
32 שוכנע, מנימוקים שיירשמו, כי שמיעת עמדתו עלולה
33 לפגוע בטובתו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1
2 (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), היה קטין הורה או
3 שנטען לגביו כי הוא הורה (בסעיף קטן זה – קטין הורה),
4 רשאי בית המשפט, מטעמים שיירשמו, הקשורים בטובת
5 הקטין ההורה, להורות על עריכת הבדיקה בלא הסכמת
6 האחראי על הקטין ובלא נוכחותו של האחראי בעת מתן
7 ההסבר לקטין ההורה כאמור בסעיף זה, ובלבד שהקטין
8 ההורה נתן את הסכמתו לעריכת הבדיקה.

9
10 228. (א) בכפוף להוראות סעיף 28ה, היתה אמו של
11 קטין, חסוי או פסול דין רשומה במרשם האוכלוסין, על פי
12 חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, כמי שהיתה
13 נשואה, בתוך 300 ימים שלפני יום לידת הקטין, החסוי או
14 פסול הדין, לאדם שממצאי הבדיקה עלולים לשלול את
15 אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו או היה אדם
16 רשום במרשם כאמור כאביו של קטין, חסוי או פסול דין
17 וממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את
18 אבהותו של אדם זולתו, לא יורה בית המשפט על עריכת
19 הבדיקה, אלא אם כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי
20 הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה.

21 (ב) בבוא בית המשפט להורות על עריכת בדיקה לפי
22 סעיף קטן (א), יביא בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה:

23 (1) קיומו של חשש לפגיעה בקטין, בחסוי או בפסול
24 הדין, לרבות לפי דין דתי, כתוצאה מהבדיקה;

25 (2) אפשרות לערוך את הבדיקה בדרך שתקבע את
26 קשרי המשפחה כך שהפגיעה בזכויות הקטין, החסוי או
27 פסול הדין, תצומצם או תימנע.

28
29 228. (א) (1) ראה בית המשפט, בעצמו או לפי טענתו
30 של בעל דין, ולאחר ששמע את עמדת היועץ המשפטי
31 לממשלה או בא כוחו בעניין, כי ממצאי הבדיקה עלולים
32 לפגוע בכשרותו לפי דין תורה לנישואין של קטין, חסוי,
33 לרבות חסוי שהוא עובר, או פסול דין, עקב חשש לממזרות
34 לפי דין תורה, יפנה לנשיא בית הדין הרבני הגדול לקבלת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1 חוות דעתו בעניין החשש האמור ובדבר האפשרות לערוך
2 את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה; הפנייה תיעשה
3 בלא ציון שמות ופרטים מזהים;

4 (2) נשיא בית הדין הרבני הגדול יעביר את חוות דעתו
5 כאמור בפסקה (1) ליועץ המשפטי לממשלה; היועץ
6 המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא לפני בית המשפט את
7 עמדתו בעניין לאחר שקיבל את חוות הדעת האמורה;

8 (3) פנה בית המשפט לנשיא בית הדין הרבני הגדול
9 לפי פסקה (1) לעניין בדיקה בחסוי שהוא עובר, יעביר
10 נשיא בית הדין הרבני הגדול את חוות דעתו ליועץ
11 המשפטי לממשלה כאמור באותה פסקה בתוך חמישה
12 ימי עבודה, והיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא
13 לפני בית המשפט את עמדתו בעניין לפי פסקה (2) בתוך
14 חמישה ימי עבודה מיום שקיבל את חוות הדעת האמורה;

15 (4) נוכח בית המשפט, לאחר שהיועץ המשפטי
16 לממשלה או בא כוחו הביא לפניו את עמדתו לעניין עריכת
17 בדיקה כאמור בפסקה (2), כי ממצאי הבדיקה עלולים
18 לפגוע בכשרותו של קטין, חסוי, לרבות חסוי שהוא עובר,
19 או פסול דין, כאמור בפסקה (1), וכי אין דרך לערוך את
20 הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה, לא יורה על עריכת
21 הבדיקה, אלא אם כן מצא יש צורך בעריכת הבדיקה לשם
22 מניעת סכנה לחיי אדם או נכות חמורה בלתי הפיכה
23 לאדם.

24
25 12. ביהמ"ש קמא סבר ובדין, כי תיקון החוק הביא לשינוי מהותי בגדר סמכותו של ביהמ"ש
26 באשר לשאלת ברור אבהות, מקום שקיים חשש לכשרותו של קטין. בעוד שבעבר לא נשלל
27 על פניו שיקול הדעת של ביהמ"ש אף לגבי התרת בדיקת רקמות במקרים המתאימים (ורי
28 בר"ע 1364/04 הנ"ל), הרי שעם כניסתו לתוקף של התיקון, מכריעה בעניין חוות דעתו של
29 נשיא ביה"ד הרבני הגדול ועל פיה יישק דבר בשאלה אם להתיר בדיקה אם לאו. עוד אמר
30 ביהמ"ש, שהתיקון לחוק העמיד את החשש לפגיעה במעמדה של הקטינה בהיבט ההלכתי,
31 בגדר "אינטרס על", המשליך גם על האפשרות לברור אבהות על סמך ראיות נסיבתיות,
32 ואולם אינו שולל לחלוטין את שיקול הדעת של ביהמ"ש, כסברתם של ב"כ המשיבים וב"כ
33 היועמ"ש. לשיטתו של ביהמ"ש קמא, אף אם נחסמת הדרך להורות על בדיקת רקמות ניתן
34 לברר אבהות על דרך שמיעת ראיות והחלטה בהתאם למאזן ההסתברות במשפט האזרחי,
35 בין כאשר שאלת האבהות עומדת לברור בנושא עצמאי, בין אם נדרשת הכרעה בשאלה על

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1 דרך הגררה. אלא שבטרם כל ברור כזה נדרשת הוכחה שהיא עולה בקנה אחד עם טובתו של
2 הקטין הספציפי, הנוגע בדבר.

3
4 לגופו של עניין, קבע ביהמ"ש, על יסוד חומר הראיות שבפניו, כי אין להידרש לברור, שכן
5 הוכח שטובתה של הקטינה, החיה כיום במסגרת משפחתית יציבה, מיטיבה, חמה ואוהבת,
6 לעת הזאת, מחייבת שלא לערער את מציאות חייה בעצם הברור. משכך קבע כי אין מנוס
7 מדחייתן של התביעות, אף אם יש בכך משום פגיעה באינטרס של המערער, שכן השיקול
8 המכריע הוא לעולם, טובת הקטינה.

טיעוני הצדדים

9
10
11
12 13. **ב"כ המערער** גורסת, כי החלטתו של בימ"ש קמא אינה יכולה לעמוד. אליבא דב"כ
13 המערער, משהביע ביהמ"ש קמא את דעתו, כי סמכותו של ביהמ"ש לדון בשאלת האבהות
14 אינה נשללת מיניה וביה, הרי שהיה עליו להתיר את המשך הברור, על דרך הבאת ראיות
15 נסיבתיות, וזאת לנוכח קביעתה של השופטת ברגמן, לפיה טובת הקטינה מחייבת את המשך
16 הברור.

17
18 לחילופין, סבורה היא שאם לא ניתן לברר את העניין במסגרת תביעת אבהות, ניתן להסתפק
19 בקבלת התביעה להסדרי ראייה, תוך קביעת ממצאים לגבי האבהות, כהכרעה אגבית, או
20 לחילופין תוך הוספת המערער כאפוטרופוס נוסף לקטינה. לטעמה, מניעת קשר בין המערער
21 לקטינה יסב לקטינה נזק, בשל ה"סוד" שילווה אותה ויטיל צל על המשך חייה ובה בעת
22 יפגע בזכותו הטבעית של המערער להיות בקשר עם מי שנחשבת בעיניו כבתו.

23
24 14. **ב"כ המשיבים** גורס, כי התיקון לחוק שולל את סמכותו של ביהמ"ש להידרש לשאלת
25 האבהות, לא רק בהתייחס לבדיקה הגנטית, אלא בכל דרך שהיא, לרבות קבלת ראיות
26 נסיבתיות. הוא סבור שמאחר שתיקון החוק מעניק "משקל על" לחשש הממזור, הרי שהוא
27 שולל כל דיון בשאלת האבהות, בכל דרך שהיא, שיש בה כדי להקים חשש לפגיעה בכשרותה
28 של הקטינה. לטעמו, יצירת "מסלול עוקף" סותרת את רוח החוק ומשכך אין להתירה. את
29 דבריו אלה הוא תולה בין היתר בפסה"ד בתמ"ש (ירושלים) 13632/08, שם נאמרו הדברים
30 הבאים:

31 **"כיום, לאחר כניסת התיקון לחוק מידע גנטי לתוקפו,**
32 **אין המצב המשפטי כמצב ששרר קודם לתיקון. אם**
33 **בעבר התחבטו בתי המשפט בשאלה איזה אינטרס יש**
34 **להעדיף, שמירת כשרות הקטין מול זכות הקטין לדעת**
35 **מיהו אביו מולידו וזכות האב הביולוגי בהכרת אבהותו,**

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1 מהי טובת הקטין באשר הוא ובהמשך- טובתו של
2 הקטין הספציפי, הרי שכעת בא המחוקק, תחם את
3 שיקול דעתו של בית המשפט ואמר את דברו תוך
4 שהעמיד את כשרות הקטין כשיקול מרכזי יחיד העומד
5 לנגד עיניו ואשר אפשר שיהא נסוג רק במקרה קיצוני
6 של סכנת חיים או גרימת נכות בלתי הפיכה (סע' 28 ה'
7 (4) הנזכר לעיל)...

8 מקובלת עלי עמדת ב"כ היועמ"ש כי יש לנהוג ברוח
9 החוק כאמור לעיל גם בעניין של הבאת ראיות
10 נסיבתיות, שכן כל תוצאה אחרת עלולה לסכל את מטרת
11 החוק ולחתור תחת כוונת המחוקק (וראה לעניין זה גם
12 דברי כב' השופט גייפמן בבש"א [87471/00](#) פלוני נ'
13 אלמוני ואח', [פורסם בנבו]).

14 לחילופין גורס ב"כ המשיבים, כי אף אם ברמה העקרונית ניתן לברר אבהות, על דרך
15 שמיעת ראיות נסיבתיות, הרי שאין לעשות כן בענייננו, משעלה מחומר הראיות שהיה בפני
16 בית משפט קמא, כי ברור האבהות אינו לטובת הקטינה ומשכך יש לדחות את התביעה
17 לאבהות כמו גם את התביעה להסדרי ראייה.

18 **15. ב"כ היוע"מ** מחזיקה בעמדתם של המשיבים לפיה דחיית התביעות הייתה כדין, הן מחמת
19 שלילת סמכותו של ביהמ"ש להידרש לשאלת האבהות, בכל אופן של ברור, מקום שמתעורר
20 חשש ממזרות, אך גם ובעיקר משום שטובתה של הקטינה הספציפית מחייבת הימנעות מכל
21 ברור שיערער את שגרת חייה ויציבותה של המסגרת המשפחתית המיטיבה עימה. מאותו
22 טעם היא גורסת שאין גם לאפשר הסדרי ראייה של הקטינה עם המערער, שהוא מבחינתה
23 אדם זר.

24 **דיון והכרעה**

25 **16.** לאחר שבחנתי את פסק דינו של ביהמ"ש קמא, את כל חומר הראיות, לרבות חוות דעת
26 המומחים ועדותם בביהמ"ש, קראתי בעיון את עיקרי הטענות המפורטים והממצים של
27 הצדדים, עליהם הרחיבו בטיעוניהם בע"פ, נחה דעתי כי אין עילה להתערבותנו בפסק דינו
28 של ביהמ"ש קמא, שהגיע לתוצאה הראויה בנסיבות העניין.

29

30

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1

2 17. בעקבות המחלוקת בין הצדדים באשר להשלכותיו של התיקון לחוק מידע גנטי על היקף
3 סמכותו של ביהמ"ש לדון בשאלת האבהות, הוקדש פרק נכבד בפסה"ד לשאלה זו, לטעמי,
4 אף מעבר לדרוש, משהתחייבה המסקנה שברור האבהות אינו לטובתה של הקטינה ודי בכך
5 כדי להביא לדחיית התביעות.

6 צדק ביהמ"ש קמא בקביעתו כי תיקון מס. 3 לחוק חולל שינוי ביחס למצב שקדם לו, לפיו,
7 כעולה מפסה"ד של ביהמ"ש המחוזי בבר"ע 1364/04, סמכותו של ביהמ"ש לברור אבהות,
8 חרף חשש ממזרות, אינה נשללת מיניה וביה וכי במקרים המתאימים ניתן להורות אף על
9 בדיקת רקמות ובלבד שביהמ"ש שוכנע שהבדיקה היא לטובת הקטין הספציפי.

10

11 לא יכול להיות ספק, כי היום, לאחר התיקון ולאור ניסוחו החד משמעי של סעי' 28 לחוק,
12 מנוע ביהמ"ש מלהורות על עריכת הבדיקה, מבלי קבלת חוות דעתו של נשיא ביה"ד הרבני
13 הגדול ואם זה יחוה דעתו שאין להורות על הבדיקה, לא תותר הבדיקה אלא אם יש בה צורך
14 לשם מניעת סכנה לחיי אדם או נכות חמורה, בלתי הפיכה, לאדם.

15

16 18. כבדרך אגב, וכאמור, מעבר לדרוש לענינו, אומר כי נראית לי גישתו של ביהמ"ש קמא
17 שהגבלת הסמכות העולה מסעי' 28 מתייחסת אך ורק לברור אבהות בדרך של בדיקת
18 רקמות, שהרי רק בה עוסק החוק, אך אין היא מונעת מיניה וביה להדרש לברור האבהות,
19 בהליך של שמיעת ראיות שאינו כולל בדיקה מדעית, ובלבד שביהמ"ש שוכנע שהתועלת
20 שתצמח לקטין הספציפי מהברור עולה על הנזק הכרוך בו, כאשר נקודת המוצא היא שלחשש
21 של פגיעה בקטין, במישור ההלכתי, יש ליתן משקל ניכר, אך לא יחיד.

22

23 יפים לעניין זה דבריה של ד"ר רות זפרן המבקרת במאמרה "של מי אתה ילד? על פגמיו של
24 ההסדר הקיים בדין הישראלי בשאלת קביעת האבהות", הפרקליט מו(ב) 311 בעמ' 339 :

25

26 "ראוי לזכור, כי הדברים שפורטו לעיל, המצדדים
27 עקרונית בבירור זהותו של האב הגנטי, אינם בהכרח
28 נכונים בכל מקרה ומקרה. אפשר שנסיונותיה של
29 מחלוקת המובאת בפני בית-המשפט, יכתיבו מניעת
30 עריכת בדיקת אבהות. יש לבחון כל מקרה לגופו, לעמוד
31 על נסיבותיו הייחודיות, ולהימנע מלהיתפס לקביעות
32 גורפות ודוגמאטיות. על בית המשפט להכריע במקרה
33 הנדון, בהתאם לנתונים העומדים בפניו, תוך התחשבות

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1 במשתנים מגוונים, ובהם יחסי ההורות שנרקמו בפועל;
2 השפעת הבדיקה ותוצאותיה, כמו גם השפעות אי-
3 עריכתה, על יחסי הורות שנרקמו; אפשרות השיקום
4 של יחסי הצדדים; רצונם של הצדדים (מי מהם מעוניין
5 בקיומה של הבדיקה ולאיזה צורך); ואולי אף שיוכם
6 הקהילתי של הצדדים. שאלת הממזרות היא לכל היותר
7 שיקול אחד מבין רבים, המכריעים בשאלת קביעת
8 ההורות. בהתאם למשתנים אלה ניתן יהיה להכריע
9 בנסיבות תוך הגשמת טובת הילד הספציפי".

10
11 יוער, כי דברים אלה נאמרו בהקשר לבדיקת רקמות, טרם הוגבלה בחוק סמכותו של
12 ביהמ"ש להורות עליה, אך יפים הם בודאי לעניין האפשרות לברור אבהות על דרך הבאת
13 ראיות נסיבתיות, שלעניות דעתי אין בחוק מידע גנטי כדי לשלול אותה, מיניה וביה.

14
15 מכל מקום, ברי, כאז כן עתה, כי תנאי הסף לבדיקת האפשרות לברור אבהות, הוא כי
16 הברור עולה בקנה אחד עם טובתו של הקטין הספציפי, וכי בקביעת טובת הקטין ינתן
17 משקל גם לחשש של פגיעה בקטין, בהיבט ההלכתי.

18
19 משכך היה על ביהמ"ש להתיר, בשלב הראשון, הבאת ראיות הנוגעות למצבה של הקטינה
20 כיום, מכל בחינה שהיא לרבות קשריה עם מרכיבי התא המשפחתי בו גדלה ועם בני
21 משפחה המורחבת, תוך המנעות מכל ראייה הנוגעת לנסיבות הורתה.

22
23 ביהמ"ש קמא הלך איפוא במסלול הנכון, בהקדימו את בדיקת טובתה של הקטינה, על יסוד
24 הראיות שהונחו בפני ביהמ"ש בגלגולו הראשון של הדיון. בעשותו כן, לא ראה עצמו כבול
25 במסקנותיה של השופטת ברגמן ובדין, שכן החלטה זו, על כל מרכיביה בוטלה בהחלטה
26 ברמ"ש 36865-12-09.

טובתה של הקטינה

27
28
29 ככלל, בית המשפט, בבואו להכריע בסוגיית ברור זהות אב, נדרש לערוך איזון ראוי בין
30 הזכויות, הערכים והאינטרסים השונים המתנגשים אלה באלה ואשר משקלם, מטבע
31 הדברים, משתנה מהקשר להקשר. כך, לצד זכותו של האב לדעת מיהו ילדו, זכותו של
32 הקטין לדעת מיהו אביו. אל מול זכויות אלו, עומדת זכותו של הקטין להיות מוגן מפני
33 פגיעה מכל סוג שהוא. הכלל שנקבע הוא כי במתח הקיים בין האינטרסים השונים והזכויות
34 הלגיטימיות של האב, והקטין, גוברת זכות הקטין לשמירה והגנה על טובתו וכל יתר
35 הזכויות, האינטרסים והערכים, נסוגים בפני זכות זו של הקטין.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1

2 21. בענייננו, ברקע בחינת טובת הקטינה, עומד החשש כי בירור זהות האב יביא להדבקת תו של
3 ממזרות על מצחה של הקטינה. בית משפט קמא לא הסתפק בחשש זה כנימוק לדחיית
4 התביעה אלא בחן נסיבות חייה של הקטינה, תוך שהסתמך על מכלול הראיות שהונחו בפניו
5 ובהן בין היתר, חוות דעת מכון שלם, כדי לעמוד על טובתה של הקטינה בהקשר לברור
6 המבוקש.

7

חוות דעת מכון שלם

8 22. מעיון בחוות הדעת על כל מרכיביה עולה, כי בהעדר הנחיות מספקות של ביהמ"ש (סגנית
9 הנשיא ברגמן), הורחבה הבדיקה למחוזות שאינם דרושים לעניין. כך למשל, אבחון
10 פסיכולוגי מקיף שנערך לאם ולשני הטוענים לאבהות, לא היה נחוץ בענייננו. אין המדובר
11 בבדיקת מסוגלות הורית והממצאים שנתקבלו בבדיקות אלה אינם רלבנטיים לשאלה
12 העומדת לדיון.

13 הבדיקה אמורה הייתה להתמקד אך ורק במצבה של הקטינה ובקשר שלה עם שני הטוענים
14 לאבהות ובהשלכות האפשריות על טובתה מעצם הברור. בעניין זה דומה שהמסקנות הן חד
15 משמעיות.

16 23. על הקטינה שהייתה כבת שנתיים וחודשיים בעת הבדיקה נאמר בפרק הסיכום (עמ' 38
17 לחוה"ד):

18 "התרשמותנו היא כי הקטינה חיה וגדלה במשפחה
19 אוהבת ועוטפת. אנו רואים בה ילדה בעלת שמחת
20 חיים, המהווה מרכז בחיי המשפחה, כפי שצפוי לגבי
21 ילדה בגילה. אין לנו ספק כי הקטינה רואה באימה
22 (המשיבה) ואביה (המשיב) את הוריה והתרשמנו (גם
23 אם לא מכלי ראשון) כי לקטינה קשרים מיטיבים עם
24 אחיה ועם המעגל המשפחתי הרחב יותר – סבים
25 וסבתות.

26 לא יכולנו להתרשם בנסיבות הנוכחיות מקיום או אי
27 קיום קשר עם הטוען לאבהות, באשר יצירת מפגש
28 ישיר בניהם לצורך הבדיקה הנוכחית, לאחר תקופת
29 פרידה כה ארוכה (עבור ילדה בגיל זה) לא הייתה
30 נותנת בידנו את האינפורמציה הנדרשת בנסיבות
31 הנוכחיות נזקה עלול היה להיות רב מתועלתה"

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

- 1 וכן :
- 2 **"העובדה כי (המשיב) הינו אביה הפסיכולוגי של**
- 3 **הקטינה מקובלת עלינו כמומחים"**
- 4 24. דומה שקביעות אלה די היה בהן כדי לקבוע, באופן חד משמעי כי טובתה של הקטינה
- 5 מחייבת הימנעות מכל ברור שיש בו כדי לערער את יציבות חייה של הקטינה וזאת בטרם
- 6 מתן הדעת לחשש מפגיעה במעמד הקטינה, בהיבט ההלכתי.
- 7 25. לא מצאתי בסיס בחומרי הבדיקה שיש בו כדי להסיק, כי נושא אי הבהירות לגבי הורתה
- 8 של הקטינה ושאלת האבהות מעסיקה את הקטינה וכי **"קיים אצלה מידע טרום מילולי**
- 9 **אודות סימני שאלה קיימים לגבי האב"** (עמ' 38 לחווה"ד).
- 10 קשה להלום כי מושא המחלוקת המשפטית מופנם אצל קטינה, שהייתה כאמור **כבת**
- 11 **שנתיים** לעת הבדיקה, שכעולה ממצאי האבחון, חיה במשפחה אוהבת ועוטפת הרואה בבני
- 12 הזוג המגדלים אותה הוריה, שאין להם כל אינטרס לחשוף אותה למחלוקת בעניינה ושבה
- 13 בעת אין לה כל קשר עם הטוען לאבהות, מאז היותה בת מספר חודשים.
- 14 נראה כי העדר קביעה חד משמעית של המומחים, כי טובת הקטינה מחייבת לעת הזאת,
- 15 הפסקת כל ברור בעניין האבהות נובע מהנחות מקצועיות **כלליות** של המומחים לפיהן
- 16 **"הניסיון הקליני מלמד באופן ברור וידוע על המחיר הרגשי שמשלמים ילדים במשפחה**
- 17 **במצבים בהם קיימים סודות ושקרים מתחת לפני השטח"**. ככל שהנחה כזו היא נכונה, אין
- 18 בה כדי להוות שיקול בהערכת טובתה של הקטינה הספציפית, על נסיבות חייה, המסגרת
- 19 בה היא גדלה, מאז היותה תינוקת וטיב קשריה עם שני הטוענים לאבהות, במיוחד לאור
- 20 עמדת המומחים אשר נמנעו מציירת מפגש ישיר בין הקטינה והטוען לאבהות לצורך
- 21 הבדיקה, משום שסברו כי **"בנסיבות הנוכחיות נזקה עלול היה להיות רב מתועלתה"**.
- 22 דומה שאין צורך לשוב ולהדגיש כי אין מקום להידרש לדיון תיאורטי, היפותטי, בטובתם
- 23 של קטינים, המתבסס על הנחות מקצועיות כלליות, אלא לדיון נקודתי בילד הספציפי
- 24 שבעניינו עסקינן, ועל סמך ראיות שהובאו בפני בית-המשפט (ור' לעניין זה ראה בר"ע
- 25 1364/04 הנ"ל).
- 26 מכאן שצדק בית משפט קמא בקביעתו כי אין מקום להמשיך בבירור זהות האב נוכח
- 27 החשש כי הבירור יערער את עולמה של הקטינה. בעניינה של הקטינה מושא הדיון, הגיע
- 28 ביהמ"ש למסקנה זו לנוכח נסיבות חייה העכשויות של הקטינה, היותה מעורה בתא
- 29 משפחתי יציב ומכיל; גדילתה במחיצת המשיב הרואה בה אחת מילדיו; שהיא אינה מכירה
- 30 אלא אותו כאביה, שהוא לדעת המומחים ההורה הפסיכולוגי היחיד שלה, ומאידך גיסא
- 31 העדר קשר כל שהוא עם המערער לאורך השנים ומאז היותה פעוטה בת מספר חודשים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902-א' נ' ד' ואח'

- 1
- 2 26. טענותיו של המערער מתייחסות, רובן ככולן, לפגיעה בזכויותיו הוא - לדעת מיהו ילדו, וכן
- 3 טענות הנוגעות לכך שלא ניתן לו יומו בבית משפט. זכויות אלה, חשובות ככל שיהיו (וכאלה
- 4 הן), נסוגות בפני זכות הקטינה שלא להיפגע. עוד יודגש כי המערער לא הצביע על כל תועלת
- 5 מיוחדת שתצמח לקטינה כתוצאה מביורור האבהות בשלב זה של חייה, ובוודאי שלא על
- 6 תועלת כזו שערכה עולה על הנזק שייגרם לה.
- 7
- 8 27. מעבר לדרוש אעיר, כי משנשללת האפשרות להורות על בדיקת רקמות, נוכח תיקון חוק
- 9 המידע הגנטי, המשך הברור בדרך של שמיעת ראיות ממילא לא יהיה בו כדי להביא
- 10 למסקנה חד משמעית בעניין האבהות, נוכח עמדת האם והעובדה, שלדבריה, בעת הורתה
- 11 של הקטינה קיימה יחסים עם שני הטוענים לאבהות. ברור עקר שכזה יהווה פגיעה חסרת
- 12 תכלית ביציבותה של המסגרת המשפחתית המיטיבה עם הקטינה וזאת כאמור, עוד בטרם
- 13 הובאה בחשבון חומרת הפגיעה בקטינה, בהיבט ההלכתי.
- 14
- 15 לנוכח הקביעה המחייבת הימנעות מערעור עולמה של הקטינה, ע"י חשיפתה לקשר עם
- 16 המערער, בכל דרך שהיא, מתבקשת מאליה גם דחיית התביעה להסדרי ראייה עם הקטינה.
- 17 אשר על כן אמליץ לחברותי לדחות את הערעור.

18 19
צ. קינן, שופטת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902-א' נ' ד' ואח'

י. וילנר, שופטת:

אני מסכימה.

1
2
3
4
5 אבקש להעיר כי בסעיף 18 לפסק דינה, מתייחסת חברתי, מעבר לדרוש, לסוגיה מעניינת ומורכבת
6 בנוגע להיקף הגבלת סמכויות ביהמ"ש על פי סעיף 28ה' לחוק. חברתי משיבה בחיוב לשאלה האם
7 מוסמך בית המשפט להידרש לברור שאלת האבהות בהליך של שמיעת ראיות שלא כולל בדיקה
8 מדעית (כפוף כמובן לשאלת טובת הקטין). כלשעצמי, אני סבורה כי השאלה אינה פשוטה ופנים לה
9 לכאן ולכאן. מאחר ובמקרה דנן איננו נדרשים לשאלה זו, אשאיר זאת מבחינתי בצריך עיון.

10
11

י. וילנר, שופטת

ש. שטמר, שופטת (אב"ד):

12
13
14
15
16 אני מסכימה לפסק דינה של כב' השופטת קינן.
17 אוסיף לאחר הערתה של עמיתתי, כב' השופטת וילנר, כי דעתי היא כדעת עמיתתי, כב' השופטת
18 קינן, שבמקרים הולמים וככל הנראה חריגים, כאשר טובת הקטין מחייבת זאת באופן ברור, ניתן
19 יהיה לברר אבהות, שלא בדרך של בדיקת רקמות, על אף האינטרס הברור להמנע מפגיעה בקטין
20 עקב "חשש ממזרות" לפי דין תורה.

21
22

ש. שטמר, שופטת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902 א' נ' ד' ואח'

1 אשר על כן, הוחלט, כאמור בפסק דינה של השופטת צ' קינן, לדחות הערעור.

2
3
4 בנסיבות העניין, כל צד ישא בהוצאותיו.

5
6
7 המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

8
9
10 ניתן היום, כה אדר א תשע"א, ראשון למרץ 2011, בהעדר הצדדים.

11
12
13

צ. קינן, שופטת

י. וילנר, שופטת

ש. שטמר, שופטת
[אב"ד]

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26 ניתן היום, כ"ה אדר א תשע"א, 01 מרץ 2011, בהעדר הצדדים.

27
28
29 !Error

30
31
32

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 10-10-44902-א' נ' ד' ואח'

- 1
- 2
- 3
- 4